

**FOSTER
SOCIAL
INCLUSION**

Kvindeligt entreprenørskab fremmer social inklusion

Undervisningsmodul

Af M&M Profuture Training, S.L.

*"Foster Social Inclusion:
volunteering, social entrepreneurship and art for social inclusion"
Projekt 2019-1-PL01-KA204-065375*

1. Beskrivelse af undervisningsmodul

Kvindeligt entreprenørskab: kvindelig empowerment og lederskab

Denne entreprenøruddannelse er udviklet til kvinder for at styrke deres kapacitet til at blive succesrige entreprenører. Derfor fokuserer dette kursus på udviklingen af kompetencer inden for entreprenørskab og dertil relaterede bløde færdigheder.

Specifik målgruppe:

Arbejdsløse kvinder, som risikerer social udstødelse og / eller arbejdstagere, der har lyst til at blive entreprenører, men som bekymrer sig for at udleve deres entreprenørprojekt.

Overordnet mål:

Målet med kurset er at forbedre de økonomiske muligheder for kvinder, der starter, formaliserer eller skalerer deres forretning. Med andre ord bestræber projektet at skabe bedre, stærkere og mere selvsikre kvindelige erhvervsvirksomheder. Vi ønsker at inspirere kvinder til at frigøre og udleve deres potentiale. Vi betragter dette som et must, når vi skal overkomme kønsforskellen på arbejdsmarkedet og samtidig være innovative. Det kan være udfordrende at starte en virksomhed som kvinde uden den rette støtte, da arbejdsmarkedet stadig er mandsdomineret. Vi ønsker at styrke og støtte disse nye kvindelige entreprenører.

Detaljerede mål:

- At gøre kvinder opmærksomme på, at entreprenørskab er en mulighed for at starte selvstændigt erhverv.
- At hjælpe deltagerne med at lære og praktisere nyttige værktøjer til at udvikle entreprenørkompetencer- og færdigheder.
- At støtte deltagerene (nye kvindelige entreprenører) i at identificere de styrker, personlige ressourcer og muligheder, der skal til for at sikre deres projekter bliver gennemført.
- At bidrage med værktøjer og ressourcer til at stimulere kvindeligt entreprenørskab.
- At bruge idéfiltreringsteknikker til at udvælge en projektidé.
- At anvende kreative teknikker til at udvikle deltagernes projekter.

- At tilbyde psykosociale værktøjer til at imødegå de specifikke hindringer som deltagerne kan møde på baggrund af kønsforskelle.
- At bidrage til en behagelig og meningsfuld oplevelse, hvor deltagerne kan udveksle ideer og tanker med de andre deltagere.
- At opfordre deltagerne til teamwork og inspirere deltagerne til at videreudvikle deres bløde færdigheder.
- At lære og blive inspireret ved at lytte til og interagere med gæsteforelæsere, der er eksperter inden for forskellige områder.

Sessionerne vil kombinere kurser afholdt af eksperter med transformerende aktiviteter, der sigter mod at frigøre deltagernes fulde potentiale. Ved at fremme deres entreprenante færdigheder transformeres deres svagheder til styrker, og de vil blive i stand til at udnytte de muligheder, der måtte opstå undervejs i deres proces. Under de forskellige workshops introduceres succeshistorier om entreprenørprojekter, der er startet af kvinder med formål at inspirere deltagerne.

Ud fra planen for sessionerne, så starter alle fire kursus-sessioner med et introducerende kursus, der afklarer nøglekoncepter og beskriver det praktiske omfang af de teoretiske aspekter, der er knyttet til lanceringen af egen virksomhed. Derudover dækker hvert kursus det indhold, der er angivet i kursusgangenes beskrivelse (se nedenfor).

Billedkilde: CC Commons

2. Uddannelsesstruktur og indhold

Uddannelsen består af 6 moduler, der udføres gennem fire sessioner og er struktureret i fire trin (se nedenfor). Modul 6 (Entreprenørkvinders oplevelser) er et tværgående modul, der leveres gennem alle fire sessioner. I sessionernes plan (se afsnit 3) starter alle fire sessioner med en undervisningsgang, der bliver afholdt af en ekspert. Sådanne undervisningsgange vil introducere et tema ved at afklare nøglekoncepter og det praktiske omfang af de teoretiske aspekter, der er knyttet til at starte din egen virksomhed set ud fra nye kvindelige entreprenørers perspektiv. Hver introducerende undervisningsgang dækker indholdet, der er specificeret i modulernes beskrivelse og organiseret i henhold til de fire trin som modulernes indhold er organiseret i. Den introducerende undervisningsgang kan betragtes som valgfri, da den kan vælges på baggrund af deltagerens profiler og deres kendskab til de aktuelle emner. For de deltagere, der har begrænset viden om erhvervslivet betragtes den introducerende undervisningsgang som et must for at afklare grundlæggende koncepter. For de deltagere, der har med mere erfaring og kendskab til erhvervslivet kan et incitament for at deltage i disse sessioner være, at de kan modtage ekspertrådgivning og -vejledning.

Modulerne og deres nøglekoncepter

1. At kende dig selv: Udforsk dine kompetencer og bliv en succesfuld kvindelig entreprenør

- Aktuel identitet: Hvem er jeg? Hvad er mine egenskaber? Hvad er den merværdi, som jeg tilbyder? Hvad er den mest dyrebare kvalitet jeg besidder?
- Drømme identitet: Hvem vil jeg blive?
- Handlingsplan: Hvad skal jeg gøre for at komme til det sted, hvor jeg gerne vil være?

2. Kønsigestilling:

- Ligestilling af muligheder.
- Kvindelig empowerment og social økonomi.
- Køn og arbejdsmarkedet.
- Kvindeligt entreprenørskab: overbevisninger og paradigmer.
- Kvindelige entreprenører i lokale kontekster.

3. Entreprenørskab: Nøgleideer omkring entreprenørskab

- De første skridt: ideer og forretningsmuligheder.
- Redskaber til at definere muligheden: metodologier til udvikling af virksomheds ideer:

- Virksomhedsmuligheden
- Miljømæssig analyse / SWOT-analyse
- Virksomhedsmodel
- Brand strategi
- Udvikling af ideen og projektplanen

- Gennemførlighedsplan

4. Fem målinger for 360 ° entreprenørskab:

- Personligt brand
- Målmarkedet og konkurrence
- Kommunikation og marketing strategi
- Finansielle og juridiske procedurer
- Forhandling og strategisk intelligens

5. Det hele handler om dig:

- Din kreative stil
- Hvordan du præsenterer dig selv
- Hvordan du håndterer fiaskoer
- Offentlige præsentationer og kommunikation
- Team ledelse og konflikt håndtering

6. Kvindelige entreprenørers oplevelser:

- Kvinders strategiske alliancer og netværk
- Gode lokale fremgangsmåder til at understøtte kvindeligt entreprenørskab
- Internationale succeshistorier
- Kvindelig virksomhedsstil

Antaget effekt på deltagerne:

- Styrket selvværd og motivation
- Styrket bevidsthed omkring kønsforskelle i professionelle sammenhænge
- Direkte erfaring med at skabe en virksomhedsstrategi
- Deltagerne udvikler kompetencer inden for entreprenørskab og kvalifikationer

forbedres, og det samme gør deres professionelle profiler

- Deres evner til at samarbejde og indgå i teams styrkes gennem adgang til ny viden, analyse redskaber og team ledelse. Desuden får de øvet deres evner inden for problemløsning og kritisk tænkning

3. WORKSHOPS' TRIN, VARRIGHED OG FORDELING AF MODULER:

Trin I / Forberedelse og introduktion:

Workshoppen varer 3 timer
Moduler involveret: 1, 2, 6

TRIN II / Design din virksomhedsidé:

Workshoppen varer 3 timer
Moduler involveret: 3, 6

TRIN III / Presentation af din virksomhedsidé/resultater

Workshoppen varer 3 timer
Moduler involveret: 4, 6

TRIN IV / Kreativitet, kommunikation og endelig evaluering

Workshoppen varer 3 timer
Moduler involveret: 5, 6

Trin I / Forberedelse og introduktion:

Beskrivelse af session:

1. Ekspert **kursus** med spørgsmål & svar runde. Her drejer det sig om modulerne 1,2, 6.
2. Introduktion **ice-breakers**
3. "**Nuværende identitetskort**": deltagerne vælger nogle kort fra en bunke. Hvert kort viser en kort historie fra en kvindelig entreprenør. Hver deltager læser historien op og deler efterfølgende med en partner,

hvordan hun, ifølge hende selv, adskiller sig eller minder om den kvindelige entreprenør. Derefter fortæller partneren til en større gruppe, hvad hun har fortalt om hende selv.

4. **“Hvem vil jeg gerne være?”**: deltagerne ledes gennem en visualiseringsøvelse omkring, hvilken type professionel de gerne vil være, og hvilken type virksomhed de gerne vil drive. Efter dette uddeles et hvidt stykke A3-pap, der placeres i den anden ende af rummet. De bliver bedt om at gå til deres stykke pap og tegne det de fik med fra visualiseringsøvelsen. Derefter uddeles en bunke post-it til deltagerne. De skal bruges til at skrive positive ord og kommentarer ned på omkring de andre kvindelige deltagere. Derefter sættes hver deltagers post-its på de andre kvinder, som de er skrevet til. Der må max være to ord pr. post-it. Derefter afvikles en åben diskussion omkring oplevelsen.
5. **Self-coaching (hvad vil jeg gøre for at nå dertil?)**: hver deltager uddeles en bunke farvet A4 papirer, som placeres imellem en startposition i den eneside af rummet og en slutposition i den anden side af rummet. Hver deltager skriver på hvert af sine A4-papirark en ting, som deltageren skal gøre for at opnå sine mål, der er tegnet på A3-papiret. Hver deltager præsenterer deres egen `coaching linje` for den store gruppe.
6. **Brainstorming (påvirkning af ligestilling mellem kønnene)**: der vil blive drøftet, hvordan kønsmæssig ulighed kan hindre personlig fremgang og udvikling. Derefter vil facilitatoren præsentere objektive data (måske en understøttende Power Point præsentation, der viser nationale / regionale / lokale kønsforskelle, kan understøtte diskussionen). Underviseren faciliterer en brainstorm om, hvilke løsninger eller håndteringsmuligheder deltagerne kom i tanke om under øvelsen, samt hvordan kan bruges til at imødegå kønsforskelle på arbejdsmarkedet og den effekt det har på nye kvindelige iværksættere.
7. **Video visualisering (kvindelige entreprenørers succeshistorier)**: der vil blive vist nogle succeshistorier fra kvindelige entreprenører. De har til formål at igangsætte visualiseringer og diskussioner omkring, hvad kvinderne gjorde for at nå dertil, hvor de er i dag?
8. **Sessionens sidste øvelse (en kort gennemgang af morgenens program)**: en bevægelsesbaseret øvelse bruges til at facilitere den sidste del, der handler om, hvordan hver deltager har haft det gennem sessionen.

TRIN II/ Design din virksomhedsidé:

Beskrivelse af session:

1. Ekspert **kursus** med spørgsmål & svar runde. Her drejer det sig om modulerne 3 og 6.
2. **Opvarmningsøvelser**: øvelsen involverer let kropslig berøring, der bruges til at udfordre deltagerne samtidig med de deler en personlig oplevelse.
3. **Hurtig runde til at samle op på den tidligere session**: Facilitatoren introducerer dagens formål og program.
4. **SWOT-analyse**: deltagerne opdeles i grupper af 3 deltagere. Hver deltager fortæller om deres virksomhedsidé/projekt/start up sammen med det miljø, hvori virksomheden opstartes. Gruppen samarbejder omkring at lave en SWOT-analyse for hver virksomhedsidé. Derefter præsenterer grupperne i samarbejde deres analyser for den større gruppe, hvorefter de afslutningsvist modtager feedback fra den større gruppe.
5. **CANVAS forretningsmodel**: hver deltager udfylder en tom CANVAS forretningskabelon. Derefter rådgiver deltagerne hinanden i par. Facilitatoren begiver sig rundt for at orientere sig og rådgive parrene. CANVAS forretningsmodellerne hænges til sidst op på væggene, således alle kan se/ eller alternativt kan deltagerne lave individuelle præsentationer med brug af 'applause' o 'metre'.
6. **Brandings strategi på markedet**: deltagerne modtager en beskrivelse af en brandstrategi repræsenteret af en kvindeligt ledet virksomhed, der klarer sig godt. Hvert par præsenterer deres brands strategi med det formål at overbevise andre om, at deres er den bedste. Der foretages en afstemning og gives præmier til de par med de "mest kreative" / "mest dristige", "mest skøre", "mest solidariske" ideer.
7. **Kollektiv introduktion til, hvad en gennemførligheds (feasibility) plan er**: Alle samarbejder i en stor gruppe for at definere, hvad en gennemførlighedsplan er. Når alle elementer er inddraget, skal deltagerne reflektere over, hvordan kan de bedst kan lave en plan? Har nogle af deltagerne allerede en plan? Hvem har hjulpet dem med at udarbejde planen? Hvem kan hjælpe? Hvordan? Hvilken rolle har virksomheds inkubatorerne?
8. **Sessionens sidste øvelse (en kort gennemgang af morgenens program)**: en bevægelsesbaseret øvelse bruges til at facilitere den sidste del, der handler om, hvordan hver deltager har haft det gennem sessionen.

TRIN III / Præsentation af din virksomhedsidé/resultater:

Beskrivelse af sessionen:

1. Ekspert **kursus** med spørgsmål & svar runde. Her drejer det sig om modulerne 4 og 6.
2. **Opvarmningsøvelser**: øvelsen involverer let kropslig berøring, der bruges til at udfordre deltagerne samtidig med de deler en personlig oplevelse.
3. **Hurtig runde til at samle op på den tidligere session**: Facilitatoren introducerer dagens formål og program.
4. **360 Degree Entrepreneurship introduction**: konceptet 360 graders entreprenørskab introduceres ved hjælp af videoer eller trykt materiale eller begge dele. Den store gruppe diskuterer, hvad denne tilgang kan tilføje til et udkast af ens egen virksomheds gennemførlighedsplan.
5. **Hurtig sketch**: der gives en spilbaseret introduktion til mundtlige præsentationer og kropssprog. Her uddeles kort med bestemte typer karakterer, der skal sige noget til en anden person (situationerne kan være sjove eller alvorlige). Her gives som hjælp indikationer om det rigtige kropssprog og stemmeleje.
6. **Virksomhedsidéer præsenteres**: deltagerne starter med at forberede deres præsentationer individuelt omkring deres virksomhedsidé (der allerede er forberedt eller forberedes) foran den store gruppe. Facilitatoren fungerer i denne situation som en individuel rådgiver.
7. **Introduktion til innovation og individuel stil**: deltagerne finder ud af deres egen stilinteresser / eller enkle psykologiske testspil gennemføres for at finde ud af deltagerens individuelle forskelle, der kan påvirke deres individuelle forretningsidé.
8. **Sessionens sidste øvelse (en kort gennemgang af morgens program)**: en bevægelsesbaseret øvelse bruges til at facilitere den sidste del, der handler om, hvordan hver deltager har haft det gennem sessionen.

TRIN IV / Kreativitet, kommunikation og sidste evaluering:

Beskrivelse af sessionen:

1. Ekspert **kursus** med spørgsmål & svar runde. Her drejer det sig om modulerne 4 og 6.
2. **Opvarmningsøvelser**: øvelsen involverer let kropslig berøring, der bruges til

at udfordre deltagerne samtidig med de deler en personlig oplevelse.

3. **Hurtig runde til at samle op på den tidligere session:** Facilitatoren introducerer dagens formål og program med fokus på kreativitet, innovation og problemløsning.
4. **At dele sine sejre og sine nederlag:** Hver deltager udfordres til at komme op til midten og beskrive en sejr og et nederlag, som hun har oplevet i processen. Gruppen klapper efter hver præsentation.
Samarbejde omkring problemløsningsstrategier: hvert hold får vist et problem, som alle deltagere skal samarbejde for at løse. Hver deltager får en rolle i gruppen (De Bono hatte-stil). I sidste ende vil facilitatoren diskutere, hvordan mangfoldighed kan være en styrke.
5. **Gruppebrainstorming for at løse en kvindelig entreprenørs problem:** kan være et af deltagernes problemer eller et case-scenarie. Deltagerne vil forsøge at løse problemet ved at give udtryk for deres løsningsmuligheder og synspunkter. Facilitatoren diskuterer kort, hvordan delt ledelse fungerer (styrker/svagheder).
6. **Workshop opsummeres med plakater:** : "Hvad har værkstedet bidraget med til min professionelle praksis?" I små grupper på 4 eller 5 personer besvarer deltagerne dette spørgsmål med en liste over punkter på hver plakat. Den kommenteres af de andre grupper i tre korte 2 min. sekvenser, hvor plakaterne roterer fra bord til bord indtil de vender tilbage til deres originale bord. Der snakkes til sidst i den store gruppe.
7. **Afslutningsritual og dans udføres:** en farveldans udføres af hver deltager i en ritualgang catwalk-stil.

4. HVORDAN DU SKAL PLANLÆGGE DIT KURSUS:

- For det første skal du have noget baggrundsviden omkring deltagerne: Hvem er deltagerne? Hvad er deres professionelle / uddannelsesmæssige profiler og behov? Alder, køn og anden nødvendig individuel baggrundsinformation (sprog, mobilitet eller opfattelse af mangfoldighed, diætbehov osv.) Alt dette skal tages i betragtning. Spørg deltagerne, hvad er deres forventninger til kurset. Find ud af, hvad de forventer af dig, vil fortælle dig, hvilken vinkel/temaer du skal lægge større vægt på. Du skal afklare, hvad gruppen har behov for og efterspørger. Der er til dette specifikke kursus et kønsorienteret fokus og derfor er sensitivitet og evnen til at argumentere nødvendige kvaliteter for facilitatoren.
- Definer tre til fire hovedkompetencer (bredere kategorier, der er knyttet til "hvordan" snarere end til "hvad". Det kan bl.a. være "selvtillid", "aktiv lytning",

“proaktivitet” ...) eller andre kompetancer du med kurset sigter efter at forbedre.

- De specifikke aktiviteter, som indgår i hver session, skal forbindes til de færdigheder, der er beskrevet i forbindelse med trin for trin planen, rollespil, kritisk tænkning, gruppesamarbejde problemløsnings øvelser, og ved at opfordre deltagerne til at reflektere og observere sig selv.

-Vi anbefaler, at din kursusplan er opgaveorienteret og baseret på princippet med udgangspunkt i ‘learning by doing’. Nogle kurser har et virkelighedsnært design, da aktiviteterne/øvelserne minder om de situationer deltagerne vil møde i praksis. Deltagerne vil i kraft af de overkommer disse udfordringer gennem aktiviteter/øvelser blive dygtigere og styrke deres faglige kapacitet.

- Der skal finde øvelser sted i grupper bestående t0 og to, små grupper, store grupper, samt individuelle aktiviteter i hver session. Tag højde for Howard Gardners Multiple Intelligence-model for at imødekomme enhver type deltagers måde at lære på. På den måde kan du planlægge en række skræddersyede og understøttede aktiviteter, der bl.a. sikre en god gruppedannelse. Desuden skal der være fysisk bevægelse, da det fungerer godt til alle deltagerne. Det er dog særlig brugbart for at holde mænd engagerede og motiverede.

5. HVORDAN SKAL FACILITATORENS TILGANG VÆRE?

Facilitatoren skal besidde en **stor grad af emotionel intelligens og kønsbevidsthed**: enhver facilitator, der styrer og guider en gruppe skal kunne guide deltagerne på baggrund af deres emotionelle intelligens. Deltagernes reaktioner og individuelle oplevelser fremskynder eller sænker temporet under kurset til tider. Facilitatorens rolle er at gøre alle opmærksomme på, at alle oplevelser, som deltagerne deler under kurset, er lige værdifulde. Facilitatoren skal under hele kurset investere i gruppens bevidsthed og velvære.

- Vær en **inspirerende leder**: Facilitatorens lederegenskaber skal inspirere deltagernes egne lederskapskapaciteter. Herunder er det bl.a. deres fælles ledelsesevne, som skal fremmes aktivt. Et af kursets mål er at forberede deltagernes evne til at lede og være i stand til at samarbejde professionelt i forskellige netværk.

- Vær en **rollemodel, der vil "lære at lære"** for din gruppe: facilitatorer skal altid være villige til at lære for at forbedre sig selv professionelt. Iveren efter at deltage løbende i læringsaktiviteter er noget, der bør fremmes, og som bør høre til fremme af nysgerrighed og kritisk tænkning. Det skal være synligt for deltagerne, at facilitatorerne selv deltager i kurser og har brugt læringsudbyttet i praksis. Det er vigtigt at facilitatorerne gør det klart, at læring er en tovejsoplevelse – altså at de også lærer noget.
- Vær den der trives, som er ansvarlig for alle andres trivsel: facilitatoren skal inden for sin kapacitet sikre, at kurset er tilrettelagt på en måde, således deltagerne (og træneren egen) overordnede velvære ikke bringes i fare. Dette vil kræve nødvendige pauser, adgang til drikkevand / snacks, behagelige rum (lys, siddepladser ...), planlægning osv. Alle deltagere skal føle sig inkluderet - at de bliver lyttet til og set på (ja, ikke bare "passet" ind eller "kigget på"). Alle deltagerne skal føle, at deres unikke personlige udtryk, værdier og individuelle mangfoldighed (køn, alder, sprog, seksuel orientering, etnicitet, læringsstil ...) respekteres og inkluderes. Og husk ikke at planlægge for meget på kort tid, så er det bedre at gøre mindre i dybden; MINDRE ER MERE!

6. GENERELLE RÅD TIL ANSIGT-TIL-ANSIGT AKTIVITETER

Begyndelsen af sessionen: start sessionen ved kort at opsummere den sidste session og fortælle dagens program. Bed deltagerne om at give udtryk for tvivl eller stille spørgsmål i relation til den foregående session.

Afslutning af sessionen: Afslut sessionen ved at opsummere sessionens nøgleelementer. Brug lidt tid på at diskutere dette med gruppen. Hvis det er uklart, kan du give eksempler om nødvendigt. Hvis dette er den første session, vil det tage cirka 15-20 minutter at afslutte sessionen, da det tager lidt tid for deltagerne at sige noget. Husk at gøre følgende:

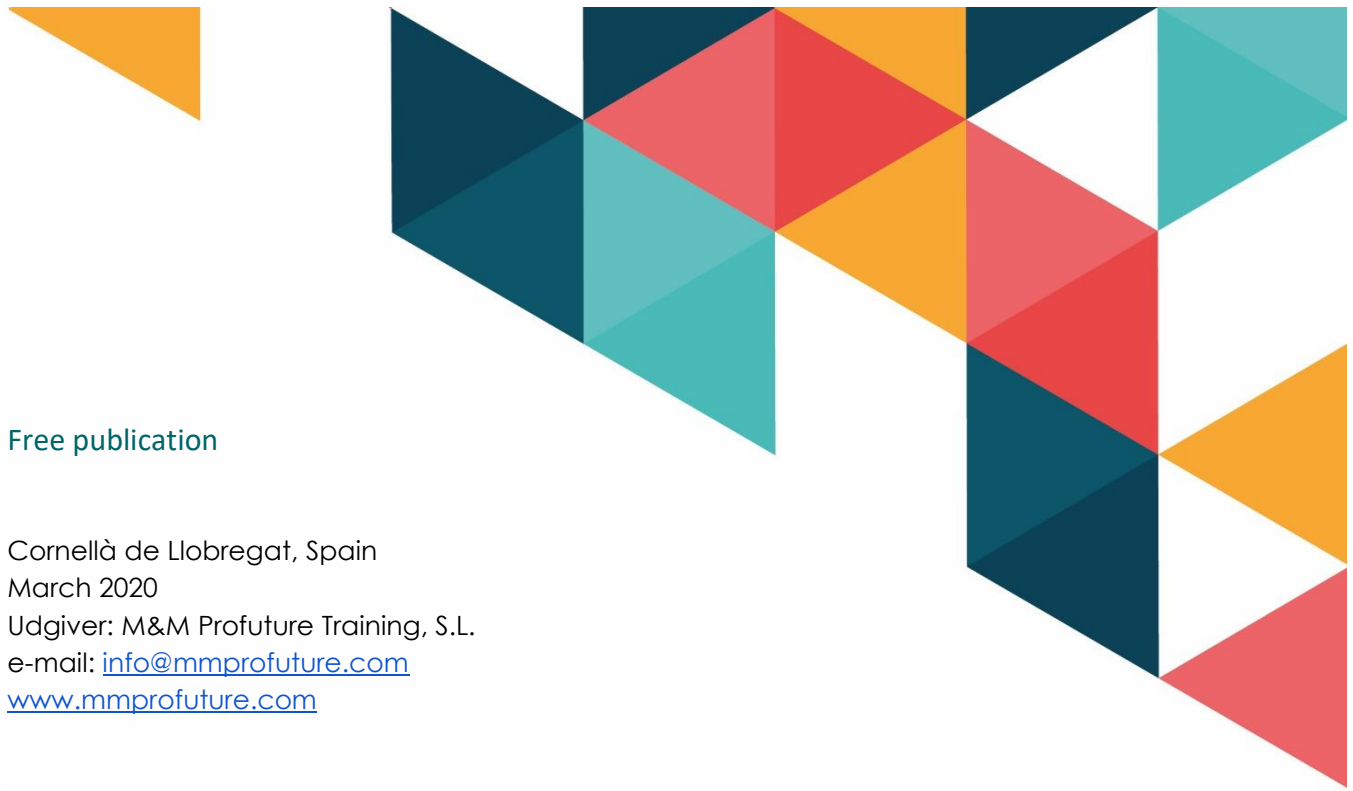
- Ønsk alle tillykke med at have afsluttet den første session
- Gå rundt i gruppen og bed alle om at give udtryk for deres følelser/tanker/holdninger omkring den første session.
- Præsenter evalueringssystemet; forklare, hvorfor det er vigtigt at have et evalueringssystem.

Du kan gentage aktiviteterne "Begyndelse af sessionen" og "Afslutning af sessionen" for hver session for at skabe en følelse af kontinuitet.

GOD VIND MED KURSET!

Billede kilde: CC Commons

Free publication

Cornellà de Llobregat, Spain

March 2020

Udgiver: M&M Profuture Training, S.L.

e-mail: info@mmpofuture.com

www.mmpofuture.com

Female Entrepreneurship for social inclusion- Training module by [M&M Profuture Training, S.L.](https://www.mmpofuture.com) is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Based on a work at <https://www.fostersocialinclusion.eu/>.

Erasmus+

Dette projekt er finansieret med støtte fra Europa-Kommissionen. Denne publikation afspejler kun forfatterens synspunkter, og kommissionen / det nationale agentur kan ikke holdes ansvarlig for enhver brug af materialet.